

**ЦИЉЕВИ НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА ПРЕДМЕТА
МЕДИЦИНА РАДА**

НЕДЕЉА НАСТАВЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	ВРСТА НАСТАВЕ	ЦИЉЕВИ
1. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Уводни час. Национални програм медицине рада. Организациони облици. ▪ Легислативни аспекти специфичне здравствене заштите запослених. ▪ Врсте професионалних штетности. ▪ Професионалне болести 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разумети суштину и значај Националног програма Медицине рада. ▪ Научити организационе облике институционасања Медицине рада. ▪ Усвојити основе легислативе специфичне здравствене заштите запослених. ▪ Усвојити основе Међународног здравственог законодавства у области медицине рада-Конвенције (WHO, ILO). ▪ Овладати вештином препознавања професионалних болести; идентификацијом и квантификацијом професионалних штетности.
	Професионални агенси (физички, хемијски, биолошки) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Амбијентални мониторинг. Национални и хигијенски стандарди. Хигијенско техничка заштита. ▪ Листа професионалних обољења. 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Научити основну класификацију професионалних штетности. ▪ Усвојити основне методолошке принципе и технике извођења Амбијенталног мониторинга. ▪ Разумети значај и практичну апликативност Националних хигијенских стандарда. ▪ Научити основне принципе хигијенско- техничке заштите и улогу инжењеринга хигијенско- техничке заштите на раду. ▪ Упознати садржај и критеријуме листе професионалних обољења.

2 НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Бука и вибрације у професионалној патологији. ▪ Вибрациона болест, услови за признавање професионалног обољења. ▪ Професионална акустичка траума. 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усвојити потребна знања о изворима, етиопатогенези и професионалној патологији у условима хроничне професионалне експозиције буци и вибрацијама. ▪ Научити клиничке тестове за дијагностиковање Вибраторне болести. ▪ Разумети принципе методолошког поступка за признавање професионалних обољења изазваних буком и вибрацијама.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Радна анамнеза. Врсте прегледа: претходни, периодични, систематски. Оцена радне способности. ▪ Обрада пацијената са акустичком траумом. 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Овладати поступцима узимања Радне анамнезе. ▪ Разумети специфичности Радне анамнезе и научити технике и значај правилног евидентирања података у оквиру исте. ▪ Усвојити кључне принципе оцене радне способности. ▪ Научити поступак клиничке обраде пацијената са акустичном траумом и вибраторном болешћу.
3. НЕДЕЉА	<p>Увод у професионалну токсикологију</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Основни појмови токсикокинетике и биотрансформације отрова. ▪ Еко-токсиколошки проблеми. 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разумети појам професионалне токсикологије. ▪ Усвојити основне појмове токсикокинетике и биотрансформације отрова. ▪ Научити класификацију професионалних отрова. ▪ Усвојити потребна знања из области превенције и терапије најчешћих професионалних тровања. ▪ Разумети еко-токсиколошки значај, место и улогу професионалне токсикологије, како у радном окружењу тако и на ширем популационом плану.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Специфични експозициони тестови. 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усвојити појмове:

	<ul style="list-style-type: none"> Биолошки мониторинг. 		<p>специфични експозициони тестови, биолошки мониторинг, максимално дозвољене концентрације.</p> <ul style="list-style-type: none"> Научити које методе и материјал обухвата биолошки мониторинг. Разумети значај екстраполације параметара амбијенталног и биолошког мониторинга на област оцене радне способности.
4. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> Болести изазване хемијским ноксама. Извори и узроци тровања. Етиопатогенеза, клиничка слика и лечење. Тровања изазвана металима (олово,жива). 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> Научити основне садржаје о изворима и узроцима као и етиопатогенези, клиничкој слици и лечењу професионалних болести изазваних хемијским ноксама. Усвојити специфичне аспекте тровања металима. Разумети значај превенције и мултидисциплинарног приступа у оквиру заштите од тровања. Научити основне принципе дијагностике, лечења и заштите у условима хроничне професионалне експозиције тешким металима.
	<ul style="list-style-type: none"> Обрада пацијената изложеног неорганским токсиколошким материјама (металима). 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> Клиничка обрада пацијента хронично професионално експонованом тешким металима. Разумети значај евалуације корелације амбијенталног и биолошког мониторинга у поступку дијагностике, лечења и оцене радне способности у околностима професионалног тровања тешким металима.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Органски растварачи. ▪ Пестициди. ▪ Антидотска и симптоматска терапија. 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усвојити појмове: органски растварачи, метаболити, антидоти. ▪ Научити: главну класификацију органских растварача; дијагностику, етиопатогенезу и терапију. ▪ Разумети значај мера превенције у условима хроничне професионалне експозиције органским растварачима. ▪ Усвојити појам пестициди (врсте, примена, токсиколошки значај). ▪ Научити поступке дијагностике и терапије хроничног и акутног професионалног тровања пестицидима (антидотска и симптоматска терапија).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Обрада пацијената изложених органским растварачима. ▪ Обрада пацијената изложених пестицидима. 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Клиничка обрада пацијента професионално експонованог органским растварачима. ▪ Научити технике обраде у зависности од врсте хемијске ноксе. ▪ Разумети значај синергистичког дејства у условима експозиције истовременог присуства више врста волатилних токсичних супстанци.
<ul style="list-style-type: none"> • Професионална респираторна обољења. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Етиопатогенеза, клиничка слика. ▪ Хронични обструктивни бронхитис. ХОБП. ▪ Професионална астма. 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Научити основну класификацију професионалних респираторних обољења.. ☐ Разумети везу професионалних респираторних штетности у етиологији и клиничкој слици респираторних обољења. ☐ Научити поступке у дијагностици и терапији хроничне обструктивне болести плућа и професионалне бронхијалне астме.

6. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> • Обрада пацијената изложених неорганској прашини. • Професионална бронхијална астма. Провокациони тестови • функционална испитивања плућа. • Критеријуми за дијагнозу професионалног обољења. 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> □ Усвојити поступке функционалног испитивања плућне функције, посебно спирометријске тестове. □ Научити поступак бронхо провокационог теста за дијагнозу професионалне астме.
7. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> • Пнеумокониозе, класификација, етиопатогенеза. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Силикоза. ▪ Азбестоза. 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Научити главну класификацију пнеумокониоза. ▪ Усвојити главне дијагностичке поступке за дијагнозу силикозе и азбестозе. ▪ Упознати се интернационалном рендгенолошком класификацијој пнеумокониоза.
7. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> • Обрада пацијената изложених минералној прашини. • Критеријуми за одређивање силикозе. • Обрада пацијената експонованих азбетној прашини. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Критеријуми за утврђивање азбестозе. 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Клиничка обрада пацијента професионално изложеног удисају минералне прашине. ▪ Усвојити критеријуме за дијагностику силикозе. ▪ Клиничка обрада пацијента изложеног удисају прашине азбеста на радном месту. ▪ Усвојити критеријуме за дијагностику азбестозе

8. НЕДЕЉА

- Неколагенске пнеумокониозе.
  - Сидероза, станоза, баритоза, алуминоза, берилиоза.
  - Алергијски бронхоалвеолитис.
  - Медицинска превенција.
- Обрада пацијената изложених органској прашини.
- Критеријуми за алергијски алвеолитис као професионално обољење.
  - Критеријуми за признавање бисинозе, фармерских плућа, за професионално обољење.

ПРЕДАВАЊА

ВЕЖБЕ

- Научити основну класификацију неколагенских пнеумокониоза.
- Разумети значај синергијског дејства органске прашине и конституције у настанку алергијског бронхоалвеолитиса.
- Клиничка обрада пацијента професионално изложеног органској прашини.
- Усвајање критеријума за признавање професионалних обољена изазваних удисањем органске прашине.

- Професионална оштећења здравља изазвана јонизујућим зрачењем.
  - Механизам биолошког деловања јонизујућег зрачења.
  - Јединице радиоактивности и дозе.

ПРЕДАВАЊА

- Усвојити појмове јонизујуће зрачење
- Научити механизам биолошког дејства јонизујућег зрачења.
- Научити јединице радиоактивности и дозвољене дозе озрачивања.
- Усвојити норме сигурности за лица која раде у зони јонизујућег зрачења .
-

9. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Здравствена заштита лица која раде у зони јонизујућег зрачења. • Радиолошка заштита. Извори зрачења. Основи дозиметрије. • Лична дозиметрија. 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Научити основне хематолошке параметре за здравствену заштиту лица која раде у зони јонизујућег зрачења. □ Упознати се са личним дозиметрима, начином рада и читања.
10. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> • Обољења изазвана дејством јонизујућих зрачења. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Акутна радијациона болест и лечење. ▪ Делимична озрачења појединих органа. • Здравствена контрола лица која раде у зони јонизујућег зрачења. • Елементи и претходних и периодичних прегледа. Контраиндикације за рад. • Норме сигурности при раду у зони јонизујућег зрачења 	<p>ПРЕДАВАЊА</p> <p>ВЕЖБЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Научити главну класификацију обољења насталих дејством ниских доза јонизујућег зрачења. ▪ Разумети утицај дозе озрачивања на развој акт. радијационе болести. ▪ Научити лабораторијске и клиничке манифестације озрачења појединих система. ▪ Усвојити елементе претходних и периодичних прегледа за лица која раде у зони јонизујућег зрачења. ▪ Научити норме сигурности и контраиндикације за рад лица која раде у зони јонизујућег зрачења.

	<ul style="list-style-type: none"> • Хронични радијациони синдром. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Важнији радионуклиди (Rn, St, Cz, Tc, ..) <p>Здравствена заштита лица која раде са радионуклидима</p>	<p>ПРЕДАВАЊА</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разумети значај мера превенције у условима хроничне изложености малим дозама јонизујућег зрачења. ▪ Упознати се са здравственим ефектима важнијих радионуклида. ▪ Научити поступке здравствене заштите лица која раде са радионуклидима. ▪
<p>11. НЕДЕЉА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Интерна радиоактивна деконтаминација. <p>Основни принципи заштите од јонизујућег зрачења при раду са отвореним изворима зрачења</p>	<p>ВЕЖБЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усвојити поступке интерне радиоактивне деконтаминације лица која раде са отвореним изворима зрачења.

12. НЕДЕЉА	<p>Нејонизујућа зрачења.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Електомагнетна. Микроталасна. ▪ Ултраљубичаста и инфрацрвена. ▪ Радиофрекфентно и ласерско зрачење. ▪ Електрична и електромагнетна поља. <ul style="list-style-type: none"> • Обољења изазвана нејонизујућим зрачењем. • Хигијенско-техничка и медицинска превенција и заштита. 	<p>ПРЕДАВАЊА</p> <p>ВЕЖБЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Научити основну класификацију нејонизујућег зрачења. ▪ Разумети биолошко дејство нејонизујућег зрачења и најважније ефекте на системе. ▪ Научити поступке детекције нејонизујућег зрачења и рано откривање здравствених поремећаја. <ul style="list-style-type: none"> ☐ Упознати се са поремећајима и обољењима изазваним дејством нејонизујућег зрачења ☐ Усвојити принципе хигијенско-техничке и медицинске превенције заштите од нејонизујућег зрачења.
13. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Физиологија рада. ▪ Радна оптерећења. Захтеви рада. Тежина рада. Замор. ▪ Биоенергетика при раду. ▪ Терморегулација. ▪ Биолошки ритмови. ▪ Стрес. 	<p>ПРЕДАВАЊА</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усвојити појмове: физиологија рада, радна оптерећења, биоенергетика на раду, биолошки ритам. ▪ Научити поступке процене усклађености између психофизичких способности радника и захтева радног места. ▪ Разумети значај ергономије и ергономских принципа као и место и улогу у оквиру физиологије рада.

13. НЕДЕЉА

- Обрада пацијената изложених повећаном оптерећењу на радном месту.
- Обрада пацијената изложених повећаној температури на радном месту.

ВЕЖБЕ

- Усвојити појмове. Тежак физички рад, нефизиолошки услови рада.
- Разумети утицај: неадекватног осветљења, неадекватног барометарског притиска, неадекватне температуре и влажности ваздуха, специфичности рада на висини.
- Научити: примена Правилника о превентивним прегледима радника који раде у нефизиолошким условима радних места са повећаним ризиком.

14. НЕДЕЉА

- Професионални трауматизам. Етиопатогенеза и законска регулатива.

ПРЕДАВАЊА

- Усвојити појмове: професионални трауматизам, повреда на раду, пријава повреде на раду.
- Разумети принципе евалуације професионалног трауматизма и превенције у контексту професионалне оријентације, селекције и хигијенско-техничке заштите.
- Научити: дефиницију повреде на раду, најзначајније легислативне аспекте у вези са професионалним трауматизмом.

14. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Обрада пацијента који је претрпео повреду на раду. ▪ Оцена радне способности. 	ВЕЖБЕ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Научити: поступак обраде пацијента који је доживео повреду на раду, поступак оцене тежине повреде и попуњавања пријаве повреде на раду, поступак оцене радне способности у контексту терцијарне превенције професионалног трауматизма. ▪ Разумети значај правилног третмана пацијента за оставривање законских права и адекватне професионалне као и социјално-медицинске рехабилитације.
	<p>Оцена радне способности оболелих професионалних обољења и болести у вези с радом</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Критеријуми за верификацију болести стечених у процесу рада. 	ПРЕДАВАЊА	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Усвојити појмове: професионални ризик, радно место, професионална болест и врсте болести у вези са радом. ☐ Упознати се са критеријумима за верификацију професионалних обољења.
15. НЕДЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Обрада пацијената са неком од болести стечених у процесу рада. 	ВЕЖБЕ	Клиничка обрада пацијента оболелог од болести која је призната као професионално обољење.